

jih je samo sedem častniških — ostali so otroci hrvaških in italijanskih roditeljev.

— **I. državna gimnazija v Ljubljani** je, kakor smo sporočili, razdeljena v nemško in slovensko. Tako ima sedaj 20.000 Nemcev na Kranjskem dve nemški gimnaziji. 400.000 Slovencev na Kranjskem pa tudi — dve. In to imenujeta „Slovenec“ in tudi „Slovenski Gospodar“ „velik uspeh“ klerikalne politike. Žalostno, da se ponasata s takimi uspehi!

— **Za slovensko vseučilišče v Ljubljani.** Dne 10. novembra je bil v Pragi shod slovenskih in čeških dijakov, na katerem so zahtevali ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

— **Šole za Lahe in Hrvate ter Slovence v Istri.** V Istri je približno 136.000 Lahov in 200.000 Hrvatov in Slovencev, Lahji imajo 67 šol s 198 razredi. Hrvati 69 šol s 101 razredom, med temi samo eno 5. razredno ljudsko šolo; Slovenci 34 šol s 39 razredi. Lahji imajo 16 enorazrednic, 14 dvorazrednic, 140 trirazrednic, 6 četveror., 16 peteror. in 3 šestrazrednic. Hrvatje: 44 enorazrednic, 20 dvor., 4 tror., 1 petrazrednico. Slovenci: 12 enorazrednic, 12 dvorazrednic in 1 trirazrednico. To govori jasno, kako slabo je preskrbljeno v Istri za slovensko šolo.

— **Slovanski učiteljski shod v Pragi 1908.** O priliki jubilejske razstave v Pragi bo tudi shod slovenskega učiteljstva v Avstriji. Na dnevnem redu bodo razprave: 1. Narodna odgoja pri slovanskih narodih. 2. Zveza slovanskega učiteljstva in nje kulturne naloge.

— **Češko šolstvo na Dunaju.** Društvo „Komensky“ vzdržuje že 25 let privatno češko ljudsko šolo na Dunaju, ki jo obiskuje nad tisoč otrok. Že četrtoletja se bore Čehi, da bi tej svoji šoli priborili pravico javnosti. Ko se je Lueger še boril proti liberalcem in so mu bili češki glasovi neobhodno potrebni, da pribori kršč. soc. večino, je na vseh shodih obljubljal, da ji bo dal to in še več. Ko je prišel na krmilo, je zatajil svojo besedo, in kršč. soc. stranka besni še bolj proti Čehom kakor je kdaj liberalna stranka, zato se bodo Čehi še pol stoletja borili za to, kar bi jim noben človek z zdravo pametjo ne odrekal — za pravico javnosti svoje šole. Pa taki so ti ljubi Nemci vseh strank.

Z gospodarskega polja.

— **Kmetska stranka na Notranjskem** namerava v kratkem času imeti svoje glavno zborovanje.

— **Izseljevanje in trgovski izvoz.** Industrijski svet v trgovinskem ministrstvu se je pečal v zadnji svoji seji tudi s pojavom velikega izseljevanja v tem oziru, kako naj bi tudi izseljenci v tujini pomagali trgovino podpirati in domačim izdelkom pridobivati kupcev. Trgovinsko ministrstvo se je te misli poprijelo in tako se utegne tudi od te strani kaj v prid izseljencev ukreniti. Zdaj gre vse skozi tuje roke, ali bi ne bilo mogoče z združenimi močmi pomagati izdatno izseljencem in naši trgovini pri izvozu v tuje kraje? Priporočamo našim politikom to zadevo v podporo.

— **Zavarovalnico za živino** ustanovijo prebivalci podgradskega okraja v Istri.

— **Mala loterija v državnem proračunu** igra precejšno vlogo. V proračunu za prihodnje leto 1908 so dohodki male loterije proračunjeni kakor v letu 1907 na 30.540.150 K, loterijski dobitki pa na 16.215.000 K. Režijski stroški znašajo 2.198.890 K, tako da bo imela država leta 1908 še vedno 22.126.260 K dobitka. — Največ znašajo v loterijo na Nižjem Avstrijskem; tamkaj je na leto za 14.100.000 loterijskih uložkov, na Primorskem pa 1.320.000 K.

— **Škoda Dalmacije zaradi vinske klavzule.** Dalmacija proizvaja okoli 1 in pol mil. hektolitrov vina, in ako bi se trto umetno obdelovalo, bi se ga proizvajalo še več. Za trajanja nesrečne vinske klavzule se je izvozilo na leto iz Dalmacije v Ogrsko 180.000 hl vina, v Hrvaško 100.000 hl, v Bosno 40.000 hl, v druge avstrijske pokrajine 250.000 hl, izven Avstrije 16.000 hl, skupno torej 586.000 hl. — Dalmaciji je ostala ogromna količina 900.000 hl, ki so jih deloma popili, deloma se mora proč zlit, ko je prišlo novo vino, a so bili sodi polni starega vina. Računa se, da je 11 let imela Dalmacija zaradi

klavzule vsaj 200 milijonov kron škode. Sedaj, ko je odpravljena klavzula, pojde nekoliko bolje, ali z druge strani se prideluje v Hrvaški in Ogrski mnogo vina.

— **Lakota v Indiji.** Iz Londona poročajo, da žuga veliki indijski pokrajini Delhi lakota. Pokrajina ima 40 milijonov prebivalcev. Govori se, da bo lakota huja nego leta 1899. Tedaj je umrlo za lakoto 1 milijon in pol ljudi, a angleško vlado je stala ta lakota okoli 250 milijonov kron.

Raznoterosti.

× **Deset zapovedi vsakemu čitatelju knjig.** 1. Čitaj samo dobre knjige. 2. Čitaj samo to, kar te zanima. 3. Na dan čitaj vsaj pol ure in toliko časa razmišljaj o tem, kar si čital. 4. Čitaj semtertja na glas in pazi na naglaševanje in razumevanje. 5. Ne čitaj sam, nego s prijateljem in razgovarjaj se z njim o čitanem. 6. Čitaj tako, da moreš vedno povedati, kar si čital. 7. Knjigo čitaj od početka po redu. 8. Čitaj samo tedaj, ko si čil, a ne, ko si utrujen. 9. Čitaj samo v svrhu, da si znanje povečaš ali da si oplemeniš mišljenje, a ne samo, da se raztreseš ali da si dražiš živce. 10. Zapiši si, kar je vredno, v redno urejen dnevnik. — Tako svetuje neka modra knjiga.

Listnica uredništva.

Na Gorenjsko: Hvala, a za danes prepozno. Pa pride prihodnjič prav. — Na Goriško: Takisto. Pozdrav!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 1555. **Kranjsko.** (168) 1

V litijem okraju se razpisuje s tem učno mesto na štirirazredni ljudski šoli v St. Vidu pri Zatičini v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 9. decembra 1907.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

O. kr. okr. šolski svet v Litiji, dne 9. novembra 1907.

St. 2227. (165) 1

V Krškem okraju se razpisuje s tem na dvorazredni ljudski šoli v St. Juriju pod Kumom nadučiteljska služba v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do dne 16. decembra 1907.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

O. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 6. novembra 1907.

St. 1798. (164) 1

Na dvorazredni ljudski šoli v Rovtjah se razpisuje s tem nadučiteljsko mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potem do 6. decembra 1907.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

O. kr. okrajni šolski svet v Logatcu, dne 5. novembra 1907.

St. 497. **Štajersko.** (166) 2—1

Na petrazredni deški ljudski šoli za ljutomersko okolico je eno učiteljsko službo začasno namestiti.

Obeh deželnih jezikov zmožni moški prosilci za to službo naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje najkasneje do 10. decembra pa službenem potu pri krajnem šolskem svetu v Ljutomeru okolica.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru, dne 4. novembra 1907.

Izjava.

Podpisana izjavlja tem potom, da ni objavila članka „Gorice“ z dne 5. oktobra t. l., št. 82: Nameščenje učiteljstva v goriskem okraju (iz krogov učitelje) s podpisom „Prizadete učiteljice“ ter da ni v nobeni zvezi z navedenim dopisom.

(167) 1

Ana Jug, učiteljica.